

Monumentnummer*: 509521

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **03 november 1998**
Kadaster deel/nr **82967/102**

Woonplaats* **Bergambacht** Gemeente* **Krimpenerwaard** Provincie* **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Bergambacht** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Bergambacht** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **5616**

Omschrijving**

Inleiding

De jongste WATERTOREN in de Krimpenerwaard werd samen met de bijbehorende dienstwoning in 1937 voltooid naar ontwerp van architect P.D.Stuurman uit

Waddinxveen. In dat zelfde jaar kwam de drinkwaterleiding voor de gemeenten Ammerstol, Stolwijk, Vlist en Berkenwoude gereed waarmee dit gebied een van de laatste streken in Nederland was die op het waterleidingnet werd aangesloten. De watertoren "De Vijf Gemeenten" meet 45 meter en is gebouwd in Zakelijke Expressionistische bouwtrant op een met gras begroeid talud. Het filtergebouwen de brug met lantaarns bij de entree van het terrein zijn rond 1960 bijgebouwd ontworpen door dezelfde architect.

N.B. De dienstwoning is voor bescherming van ondergeschikt belang. De installatie onder in de watertoren is in 1963 vervangen.

Omschrijving

De watertoren is opgetrokken in een met rode baksteen omkleed betonskelet en heeft een met koperen platen bedekt helmdak. De toren bestaat uit een vierkante, vier verdiepingen tellende schacht waarop het ronde reservoir geplaatst is dat aan de boven- en onderzijde wordt afgedekt door een witgeschilderde betonnen schijf. Het reservoir steunt op uitkragende witgeschilderde betonnen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

liggers. Het midden van ieder muurvlak van de schacht heeft een steunbeer, op de verdieping overgaand in een liseen. Aan weerszijden van de steunbeer bevinden zich stalen vierruits vensters onder doorlopende witte betonnen lateien, vlak boven het maaiveld zijn eveneens twee vierruitsvensters geplaatst. Langs beide zijden van de liseen bevinden zich smalle stroken met stalen vensters. De hoeken van de schacht zijn aan de onderzijde verzwaaard met circa 2 meter hoge muurtjes. De entree aan de oostkant van de toren bestaat uit een uitgemetselde rondboog aan de bovenzijde voorzien van een wit betonnen blok. De eenvoudige deur met een rond venster is toegankelijk via een gemetselde trap waarvan de treden bedekt zijn met gele tegels. In de noord- en zuidgevel zijn lager gelegen entrees geplaatst met een rechtgesloten deur die toegankelijk is via een doorgang met bakstenen wanden in het talut waarop de toren geplaatst is.

Het interieur van de toren is grotendeels gemoderniseerd, het tegeltableau met blauwe bies en oranje accenten in het trappenhuis naar de eerste verdieping is echter gehandhaafd. Op de eerste verdieping is een koperen plaat aangebracht ter nagedachtenis aan de stichting van de drinkwaterleiding "De Vijf Gemeenten" 12 oktober 1934. Het betonnen vlakbodemreservoir heeft een inhoud van 360 m³ en wordt afgedekt door een aluminium kap.

Waardering

De watertoren is cultuurhistorisch van algemeen belang als symbool van de drinkwatervoorziening in Nederland en als een van de laatst gebouwde watertorens in de Krimpenerwaard.

De watertoren is architectuurhistorisch van algemeen belang vanwege de opvallende vormgeving in Zakelijk Expressionistische stijl, een kenmerkende stroming in de jongere Nederlandse architectuur en als gaaf voorbeeld van een ontwerp uit het oeuvre van de architect P.D. Stuurman. De watertoren is gaaf in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik.

De watertoren is van grote beeldbepalende waarde als oriëntatiepunt in de wijde omgeving.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf